

XX-3251-AB

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination

April / May – 2003

Indian Culture : Paper - II (Group-J & C)

1 - Studies in Indian Painting (Group - J)

2 - Political History of India from 1206 A.D. to 1818 A.D.

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

1 - Studies in Indian Painting (Group-J)

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. 'ચિત્ર'ની વ્યાખ્યા આપી ભારતીય ચિત્રકલાનાં લક્ષણો વર્ણવો.

અથવા

૧. ભારતીય ચિત્રકલાના અભ્યાસ માટેનાં સાહિત્યિક સાધનોનો ખ્યાલ આપો.

૨. રસ એટલે શું ? ચિત્રકલામાં તેનો વિનિયોગ કેવી રીતે કરવામાં આવે છે?

અથવા

૨. ભારતની પ્રાગૈતિહાસિક ચિત્રકલાનો પરિચય કરાવો.

૩. અજંટાની ચિત્રકલામાં જાતકકથાઓને લગતાં ચિત્રોનું વર્ણન કરો.

અથવા

૩. પશ્ચિમ ભારતની લઘુચિત્ર શૈલીના વિવિધ વિષયોનું વર્ણન કરો.

૪. 'મુઘલ બાદશાહો ચિત્રકલાના આશ્રયદાતા હતા' - આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

અથવા

૪. રાગમાલાના ચિત્રોનો સવિસ્તર ખ્યાલ આપો.

૫. પહાડી કલમનાં મુખ્ય કેન્દ્રો ગણાવી તેના વિષયવસ્તુનો ખ્યાલ આપો.

અથવા

૫. ભારતની આધુનિક ચિત્રકલા પર પશ્ચિમના કલાવાદોની અસરો તપાસો.

ENGLISH VERSION
1 - Studies in Indian Painting (Group-J)

Instruction: All question carry equal marks.

1. Define 'Painting' and state the salient features of Indian Painting.
OR
1. Give an idea of the literary sources for the study of Indian Painting.
2. What is Rasa? How it is applied to the art of painting?
OR
2. Introduce the pre-historic painting of India.
3. Describe the pictures relating to Jataka-katha in Ajanta Painting.
OR
3. Describe the subject matter of the miniature style of painting of western India.
4. 'The Mughal Emperors were the patrons of the Painting'. - Discuss this statement.
OR
4. Give an idea in details about the Ragamala Paintings.
5. Enumerate the main centers of Pahari Kalam and give an idea of its subject matter.
OR
5. Examine the impact of artirms of the western on the moden Indian painting.

2 - Political History of India from 1206 A.D. to 1818 A.D. (Group-C)

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

- ૧ સલ્તનતકાલીન ભારતના ઇતિહાસની સાધનસામગ્રીમાં મુસ્લિમ દસ્તાવેજોનું અને વિદેશી મુસાફરોના વૃત્તાંતોનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

- ૧ શાસક તરીકે મુહમ્મદ તુઘલુકનું મૂલ્યાંકન કરો.
- ૨ વિજયનગરના રાજ્યની સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓનો ખ્યાલ આપો.

અથવા

- ૨ શેરશાહના સુધારાઓનું ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ સમજાવો.
- ૩ 'મુઘલ સામ્રાજ્યનો સાચો સ્થાપક બાબર નહીં પરંતુ અકબર હતો'.—આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૩ મુઘલોની વહીવટી પ્રથા વર્ણવો.
- ૪ પેશવા બાજરાવ ૧લાની રાજકીય સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

અથવા

- ૪ મરાઠાઓની પડતીનાં કારણોની ચર્ચા કરો.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ટૂંકીનોંધ લખો :
- (૧) સુલતાના રઝીયા
- (૨) અલાઉદ્દીન ખલજીના આર્થિક સુધારા
- (૩) ઔરંગઝેબની હિંદુ વિરોધી નીતિ
- (૪) શિવાજીનું અષ્ટપ્રધાન મંડળ.

ENGLISH VERSION
2 - Political History of India from
1206 A.D. to 1818 A.D. (Group-C)

Instruction : All questions carry **equal** marks.

- 1 Explain the importance of the Muslim records and accounts of foreign travellers as the source of the history of India during the Sultanate period.

OR

- 1 Estimate *Muhammad Tughluq* as a ruler.
- 2 Give an idea of the cultural activities of Vijayanagar Kingdom.

OR

- 2 Explain the historical and cultural importance of the reforms of Sher Shah.
- 3 '*Akbar* and not *Babar* was the real founder of the *Mughal* Empire'. Discuss this statement.

OR

- 3 Describe the administrative system of the *Mughals*.
- 4 Describe the political achievements of *Peshva Bajirao I*.

OR

- 4 Discuss the causes of downfall of the Marathas.
- 5 Write short notes on any **two** of the following :
- (i) *Sultana Raziya*
 - (ii) The economic reforms of *Ala-ud-Din Khalji*
 - (iii) *Aurangzeb* The anti-Hindu policy of *Aurangzeb*
 - (iv) Ashta Pradhan Council of *Shivaji*.